

MODULE 08: PARTICIPATIE & BESLUITVORMING

M▲PChIPP

SUPPORTED BY THE RIGHTS, EQUALITY
AND CITIZENSHIP (REC) PROGRAMME
OF THE EUROPEAN UNION

PROGRAMMA

- ▶ **Wat?**

Wat zijn de stappen in gedeelde besluitvorming samen met ouders en kinderen?

- ▶ **Waarom?**

Wat kunnen we leren uit wetenschappelijk onderzoek over gedeelde besluitvorming?

- ▶ **Hoe?**

Welke gesprekstechnieken kan je inzetten die helpen bij gedeelde besluitvorming?

OEFENING: HOE NEEM IK BESLUITEN?

Geef, op een 10-puntsschaal aan hoe je in onderstaande situaties besluiten neemt:

besluitvorming samen met ouders

0-----10

niet betrekken van ouders

samenwerken met ouders

besluitvorming samen met kinderen

0-----10

niet betrekken van kinderen

samenwerken met kinderen

Reflecteer op je score

WAAROM: WAT WE WETEN UIT ONDERZOEK OVER PARTICIPATIE VAN OUDERS EN KINDEREN

- ▶ **Positieve effecten van samenwerking / participatie**
 - Lagere voortijdige dropout
 - Actievere betrokkenheid tijdens de behandeling
 - Positieve behandelingsresultaten

- ▶ **Negatieve effecten van dwang en druk**
 - Dropout
 - Weerstand (actief of passief)
 - Minder positieve resultaten

HOE: GEDEELDE BESLUITVORMING

Stel vragen

- ▶ Waarover maken ouders en kind(eren) zich zorgen?
- ▶ Wat vinden ze belangrijk?
- ▶ Wat willen ze graag veranderen?

Leg uit

- ▶ Waarover je je als professionals zorgen maakt met betrekking tot het gezin.
- ▶ Wat de gevolgen zijn van het functioneren van de ouders voor de veiligheid en ontwikkeling van het kind /de kinderen.
- ▶ Wat de mogelijke oplossingen zijn en hoe deze de situatie voor ouders en kinderen kunnen verbeteren.

STAPPEN BIJ GEDEELDE BESLUITVORMING

1. Wat is het probleem?

- ▶ Bespreek de huidige situatie en de keuzes voor de toekomst die jullie samen gaan maken
- ▶ Overleg met ouders en kind(eren) hun wensen en doelen

2. Wat zijn mogelijke oplossingen?

- ▶ Bespreek mogelijkheden, schrijf ze op

3. Wat zijn de voor- en nadelen?

- ▶ Bevraag en bespreek deze met ouders en kinderen
- ▶ Deel de kennis die je hebt uit onderzoek

STAPPEN BIJ GEDEELDE BESLUITVORMING (VERVOLG)

4. Bevraag en bespreek waarden, verwachtingen en voorkeuren

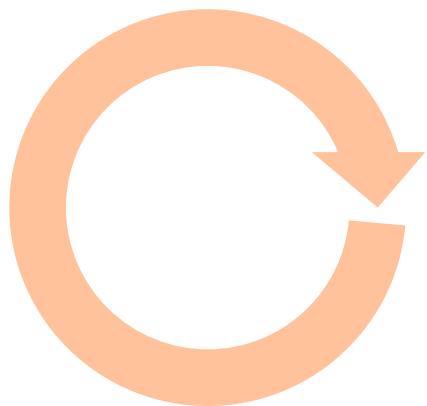
Bevraag en bespreek wat ouders en kind(eren) belangrijk vinden

5. Neem samen een besluit

- ▶ Vraag ouders en kind(eren) hun voorkeur aan te geven
- ▶ Geeft advies
- ▶ Maak gezamenlijk een keuze

ZEVEN FASEN IN ASSESSMENT, ANALYSE EN HET PLANNEN VAN INTERVENTIES

cf. Bentovim, Cox, Bingley Miller, Pizzey & Tapp (2014)

- ▶ Fase 1: eerste signalering en verwijzing
- ▶ Fase 2: informatieverzameling
- ▶ Fase 3: ordenen van de beschikbare informatie
- ▶ Fase 4: analyse van patronen van beschadiging en bescherming
- ▶ Fase 5: voorspellen van de waarschijnlijke uitkomst voor het kind
- ▶ Fase 6: ontwikkeling van een interventieplan
- ▶ Fase 7: bepalen van resultaten en uitkomstmaten

MOGELIJKHEDEN VOOR PARTICIPATIE BIJ ELKE FASE

- Fase 1:** Vraag alle betrokkenen om hun zorgen over de veiligheid en de noodzaak van veiligheidsbevorderende maatregelen in te brengen
- Fase 2:** Overleg met gezinsleden en professionals wat hun zorgen en sterke punten zijn over de ontwikkelingsbehoeften van het kind, ouderlijke vaardigheden en gezins- / omgevingsfactoren
- Fase 3:** Orden samen de informatie aan de hand van het Assessment Framework
- Fase 4:** Analyseer gezamenlijk de patronen van schade en bescherming
- Fase 5:** Analyseer gezamenlijk de (mogelijke) schade en nadelige invloed op de ontwikkeling, risico's op herhaald misbruik en toekomstige schade en de vooruitzichten op succesvolle interventie
- Fase 6:** Maak gezamenlijk een plan
- Fase 7:** Bedenk gezamenlijk uitkomsten

WAT: VOORWAARDEN VOOR PARTICIPATIE VAN OUDERS EN KIND(EREN)

- Voorbereiding voor de bijeenkomst
- Verheldering van de doelen en het proces tijdens de bijeenkomst
- Rol van de voorzitter
 - ▶ Structureren van de bijeenkomst
 - ▶ Samenvatten

OEFENING AAN DE HAND VAN EEN CASUS

- ▶ Oefen het process van gedeelde besluitvorming aan de hand van de 7 stappen
- ▶ Maak groepjes van drie: ouder, professional en observant, wissel tussentijds van rol
- ▶ Lees de casus
- ▶ Bespreek achteraf je ervaringen als ouder, professional en observant. Wat zijn je bevindingen? Welke vragen heb je?

HOE: GESPREKSTECHNIEKEN

- ▶ Gedeelde besluitvorming
- ▶ Motivational interviewing
- ▶ Oplossingsgerichte technieken

HOE: OPLOSSINGSGERICHTE GESPREKSTECHNIEKEN

- ▶ Ga op zoek naar oplossingen die goed gewerkt hebben
- ▶ Ga op zoek naar positieve uitzonderingen
- ▶ Toekomstvragen
- ▶ Complimenten
- ▶ Stimuleer om meer te doen van wat werkt /gewerkt heeft
- ▶ Wondervragen
- ▶ Schaalvragen
- ▶ Coping questions

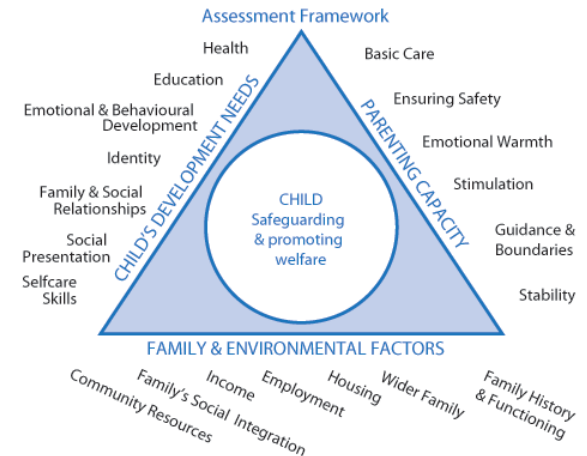
TOOLS

For gebruik met ouders

- ▶ Assessment framework (driehoek)
- ▶ Flap: zorgen, sterke punten, verander-mogelijkheden (Signs of Safety aanpak)

Voor gebruik met kinderen

- ▶ Drie huizen (Signs of Safety aanpak)

Child: _____ Date: _____

(Child's name) Three Houses

The form consists of three vertical rectangular boxes with pointed tops, resembling houses. The first box on the left is red and labeled "House of Concerns". The middle box is blue and labeled "House of Good Things". The third box on the right is orange and labeled "House of Dreams". Each box is currently empty.

OEFENING AAN DE HAND VAN CASUS (II)

- ▶ Ga aan de slag met motivational interviewing / oplossingsgerichte technieken bij gedeelde besluitvorming (7 fasen model).
- ▶ Werk door in groepjes van drie: ouder, professional en observant. Wissel tussentijds van rol.
- ▶ Bespreek achteraf je ervaringen als ouder professional en observant. Wat viel op? Welke vragen heb je?

ENGAGEREN EN POSITIONEREN BIJ HULP IN HET KADER VAN EEN JB MAATREGEL

- ▶ Wissel af tussen engageren en positioneren

Positioneer:

- ▶ het wat, hoe en waarom van de maatregel
- ▶ Het belang van het kind
- ▶ de positie en rol van de JB professional
- ▶ de manier waarop jullie gaan samenwerken

- ▶ Pro-actief en re-actief

ENGAGEREN EN POSITIONEREN: SWITCH!

ENGAGEREN

- ▶ Ik ga u helpen om de maatregel overbodig te maken
- ▶ Ik luister naar uw mening en wensen
- ▶ Hulp en steun
- ▶ SMART-doelen
- ▶ Draagvlak

↔

↔

↔

↔

↔

POSITIONEREN

- ▶ De maatregel verplicht mij om van het belang van het kind uit te gaan (veiligheid en ontwikkeling)
- ▶ Toezicht
- ▶ I ga mee met wensen en meningen als deze in het belang van het kind zijn
- ▶ Eisen en consequenties
- ▶ Transparantie

OEFENING AAN DE HAND VAN CASUS (III)

- ▶ Ga aan de slag met gedeelde besluitvorming bij hulp in het kader van een JB maatregel: wissel af tussen engageren en positioneren
- ▶ Werk door in groepjes van drie: ouder, professional en observant. Wissel tussentijds van rol.
- ▶ Bespreek achteraf je ervaringen als ouder, professional en observant. Wat viel op? Welke vragen heb je?

SAMENVATTING, EVALUATIE EN REFLECTIE

- ▶ Wat is het belangrijkste leerpunt van vandaag?
- ▶ Welke onderdelen ga je in praktijk brengen?
- ▶ In welke situaties kan je wat je geleerd hebt gebruiken?
- ▶ Wat ga je morgen aan je college's / leidinggevenden vertellen over wat je geleerd hebt?

COLOPHON

- ▶ The training material at hand was developed as part of the project **Multi-disciplinary Assessment and Participation in Child Protection Proceedings: training program with modules and toolbox, international network (MAPChiPP)**.
- ▶ This collaborative project was **supported by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union** and conducted by the German Institute for Youth Human Services and Family Law (Germany), Family Child and Youth Association (Hungary), the Estonian Union for Child Welfare (Estonia), the Netherlands Youth Institute (Netherlands) and Child and Family Training (UK).
- ▶ **Module 08: Participation and decision-making was developed in main responsibility of the Netherlands Youth Institute** by Cora Bartelink and Marianne Berger.
- ▶ We would like to thank Margreet Timmer and I. Haxe of the Landelijk Opleidingscentrum Kindermishandeling as well as Kiira Gornischeff and Helen Karu from the Estonian Union of Child Welfare for their substantial support in preparing and revising the present material.
- ▶ © 2017 **MAPChiPP project consortium** All rights reserved